

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/13/2003

OPINIE O WYNIKACH NEGOCJACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2003

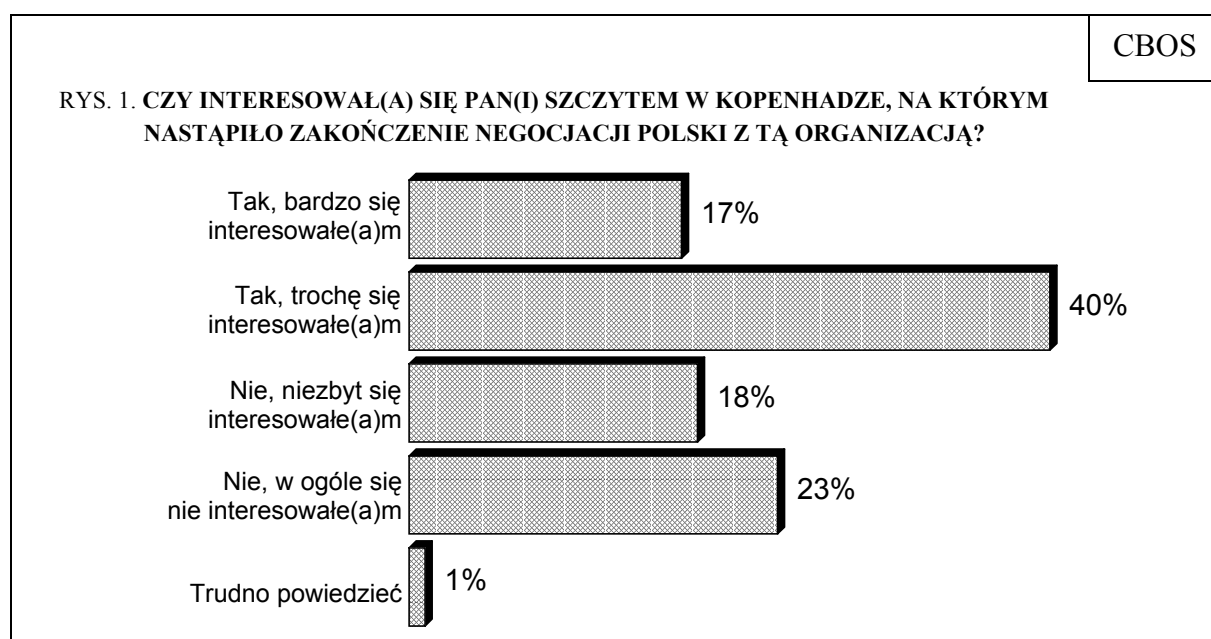
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Wynik negocjacji z Unią Europejską zdecydowanie więcej badanych uznało raczej za sukces (46%) niż porażkę (17%) polskich negocjatorów.
- Opinie o całłościowych efektach rokowań z Unią są zdecydowanie lepsze niż oceny negocjacji formułowane jeszcze w trakcie ich trwania, w październiku ubiegłego roku. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy wzrosła liczba osób oceniających, że interesy Polski zostały w negocjacjach dobrze zabezpieczone (z 10% w październiku do 25% obecnie), zdecydowanie zmniejszyła się liczba osób będących przeciwnego zdania (z 64% do 36%). Jednocześnie zmalała popularność opinii, że Polska mogła w negocjacjach uzyskać znacznie więcej, niż osiągnęła (w październiku sądziło tak 55%, obecnie 39%), natomiast umocniło się przekonanie, że nie mogliśmy uzyskać wiele więcej, niż faktycznie uzyskaliśmy (w październiku opinię taką wyrażało 20% badanych, obecnie 34%).
- Zdaniem niemal dwóch piątych ankietowanych (39%), planowane rozszerzenie Unii Europejskiej będzie się odbywać przede wszystkim na koszt Polski i innych krajów kandydujących. Pozostałe osoby sądzą z reguły, że finansowe koszty zjednoczenia poniosą w równym stopniu obie strony (30%). Tylko 8% badanych uważa, że rozszerzenie sfinansują w większej mierze obecne kraje członkowskie Unii.
- Wątpliwości budzi kwestia możliwości sprostania przez polskich rolników konkurencji rolników z obecnych krajów unijnych. Połowa Polaków (50%) uważa, że wynik negocjacji nie daje podstaw do optymizmu w tej sprawie. Tylko 30% badanych sądzi, że polscy rolnicy będą mieli szanse konkurowania z rolnikami obecnych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Zakończenie negocjacji akcesyjnych spowodowało zwiększenie się zainteresowania Polaków¹ udziałem w referendum w tej sprawie i wzrost społecznej aprobaty integracji. Mimo iż finał rokowań z Unią Europejską spowodował umocnienie się poparcia dla przystąpienia Polski do tej organizacji, ocena wyniku negocjacji nie jest jednoznaczna.

ZAINTERESOWANIE SZCZYTEM W KOPENHADZE

Szczyt w Kopenhadze, na którym rozstrzygnięto, na jakich warunkach Polska ma przystąpić do Unii Europejskiej, wzbudził umiarkowane zainteresowanie. Tylko 17% Polaków deklaruje, iż bardzo interesowało się jego przebiegiem, a dalsze 40% przyznało, że trochę.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (152) przeprowadzono w dniach 3-6 stycznia 2003 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Rozkład deklaracji dotyczących zainteresowania szczytem w Kopenhadze jest zbliżony do rozkładu deklaracji dotyczących zainteresowania polityką w ogóle. Jak wynika z analiz, zakończenie negocjacji przyciągnęło uwagę przede wszystkim tych, którzy interesują się polityką. Wśród osób, które na ogół dystansują się wobec wydarzeń politycznych, deklarując, że nawet ważne z nich często umykają ich uwadze, także szczyt w Kopenhadze nie wzbudził większego zainteresowania.

Tabela 1

Zainteresowanie polityką	Czy interesował(a) się Pan(i) szczytem w Kopenhadze, na którym nastąpiło zakończenie negocjacji Polski z tą organizacją?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże	93	7	0
Średnie	73	26	1
Niższe, niewielkie	29	70	1
Żadne	19	75	6

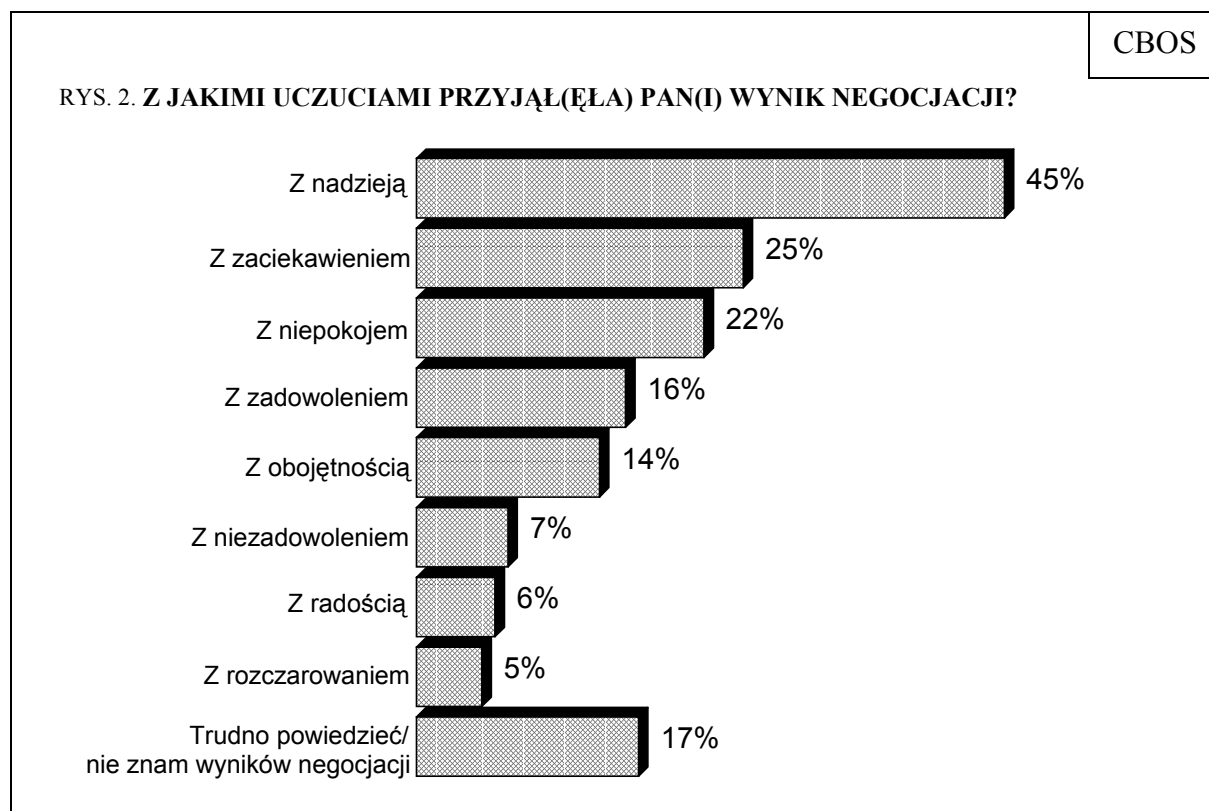
Grudniowy szczyt przyciągnął uwagę przede wszystkim osób lepiej wykształconych i uposażonych, mieszkańców największych miast oraz ludzi w wieku od 45 do 64 lat.

Im częściej ankietowani sięgają po gazety codzienne, tym częściej wyrażają zainteresowanie zakończeniem negocjacji. Biorąc pod uwagę osoby czytające ogólnopolskie gazety codzienne można stwierdzić, że zainteresowanie takie najczęściej deklarowali czytelnicy „Rzeczpospolitej” (83% spośród czytających ją przynajmniej raz w tygodniu) i „Gazety Wyborczej” (79%). Jeśli chodzi o najpopularniejsze rozgłośnie radiowe, to tematyką tą najczęściej interesowali się słuchacze III programu PR (73%).

OCENA WYNIKÓW NEGOCJACJI

Reakcje na wynik negocjacji w sprawie wejścia Polski do Unii Europejskiej były w przeważającej mierze pozytywne. Wśród uczuć, z jakimi przyjęto efekty rokowań, zdecydowanie najczęściej wymieniano nadzieję (45% wskazań), a o połowę rzadziej

(22% wskazań) niepokój. Częściej budziły one zaciekawienie (25%) niż obojętność (14%), częściej też zadowolenie (16%) niż niezadowolenie (7%).

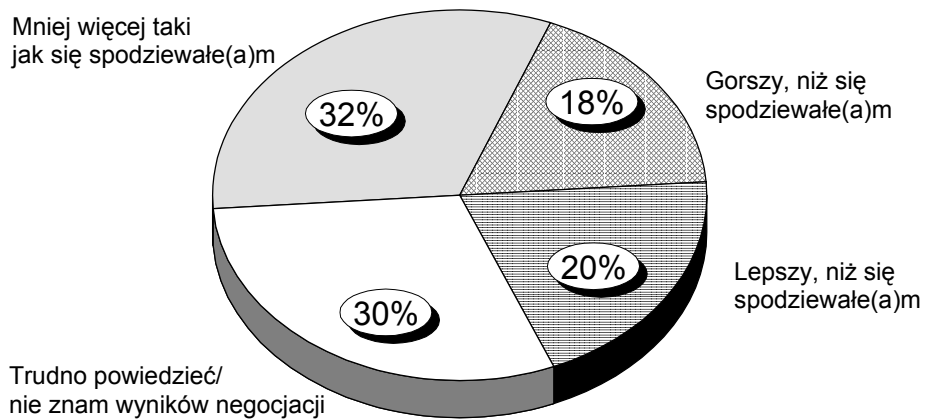

Pozytywne reakcje na wynik rokowań bardzo wyraźnie dominowały wśród osób zamierzających poprzeć integrację w referendum: najczęściej doświadczali oni nadziei (64%), a ponadto - zaciekawienia (29%), zadowolenia (27%) oraz niepokoju (18%). Wśród przeciwników integracji przeważały uczucia negatywne: przede wszystkim niepokój (48%), a następnie niezadowolenie (29%), rozczarowanie (18%), a także obojętność (18%).

Generalnie wynik negocjacji ani nie zaskoczył pozytywnie, ani też nie rozczarował Polaków. Najczęściej przyznają oni, że był mniej więcej taki, jakiego się spodziewali. Pozostali niemal równie często czują się zawiedzeni, co i zadowoleni z efektu rokowań.

CBOS

RYS. 3. JAK PAN(I) OCENIA WYNIK NEGOCJACJI? CZY BYŁ ON LEPSZY CZY GORSZY, NIŻ SIĘ PAN(I) SPODZIEWAŁ(A)?

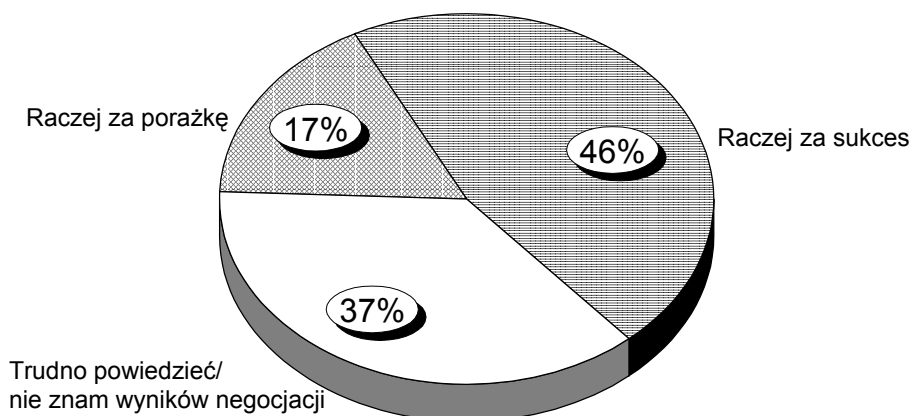

Badani zamierzający poprzeć integrację w referendum najczęściej deklarują, że spodziewali się podobnego rezultatu rokowań (30%), przeciwnicy akcesji najczęściej wyrażają rozczarowanie ustaleniami przyjętymi w Kopenhadze (42%).

Wynik negocjacji z Unią Europejską zdecydowanie więcej osób uznało za sukces (46%) niż porażkę (17%) naszych negocjatorów.

CBOS

RYS. 4. CZY, PANA(I) ZDANIEM, WYNIK NEGOCJACJI MOŻNA UZNAĆ ZA SUKCES CZY TEŻ ZA PORĄŻKĘ POLSKICH NEGOCJATORÓW?

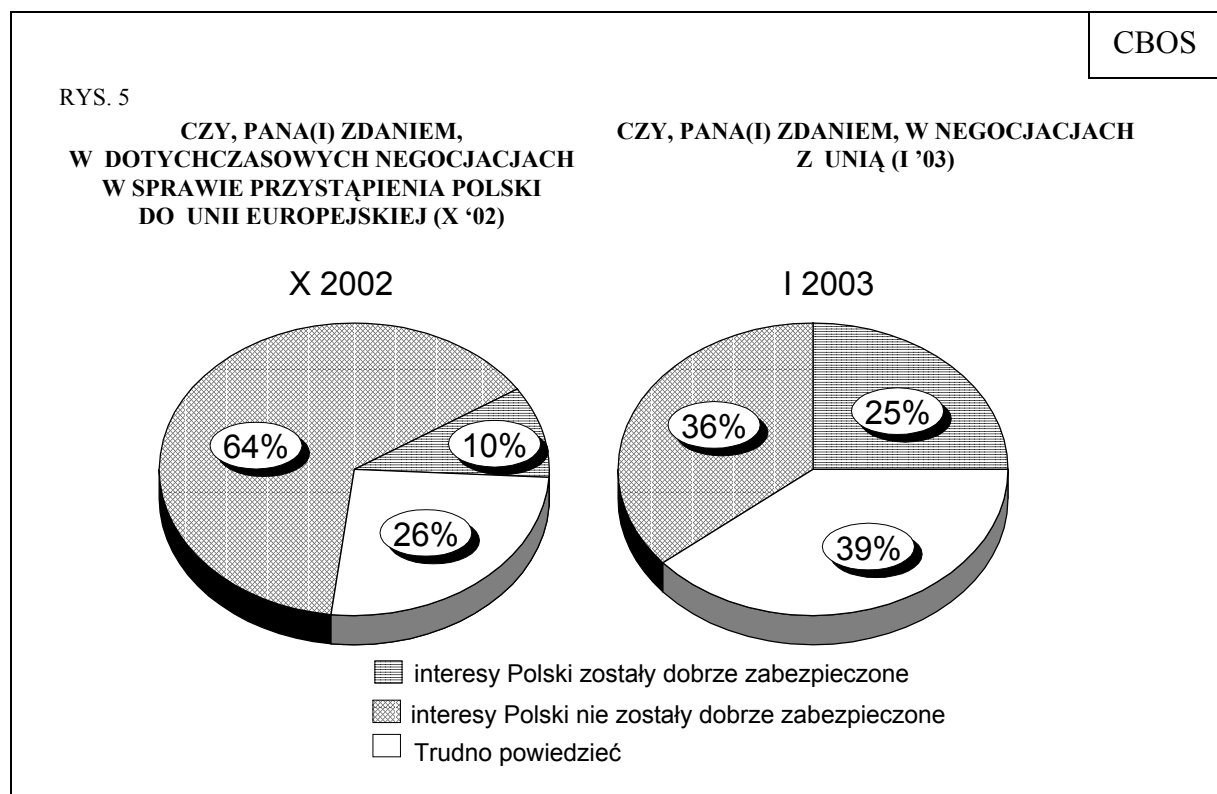
Rozbieżne oceny efektów rokowań formułują zwolennicy i przeciwnicy integracji. Większość osób zdecydowanych głosować za zjednoczeniem z UE mówi o sukcesie negocjacyjnym (67%). Przeważająca część przeciwników integracji (46%) podsumowuje wynik negocjacji jako porażkę. Warto jednak zauważyć, że efekt rokowań jest interpretowany raczej jako sukces niż porażka we wszystkich grupach społeczno-demograficznych uwzględnionych w analizach, także tych najbardziej sceptycznych wobec integracji, do których należą przede wszystkim rolnicy.

Postrzeganie efektów rokowań wiąże się z orientacją polityczną badanych, a co za tym idzie - ich stosunkiem do rządu i sympatiami partyjnymi. Jako sukces ocenia ustalenia przyjęte w Kopenhadze 64% badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne, 51% - o poglądach centrowych i 44% - identyfikujących się z prawicą. Opinię taką wyraża 67% zwolenników rządu Leszka Millera, 42% osób obojętnych wobec niego i 35% jego przeciwników. W elektoratach partyjnych zdecydowanie najczęściej zadowolenie z wyników negocjacji wyrażają sympatycy SLD i PO. Raczej o sukcesie niż o porażce skłonna jest także mówić przeważająca część zwolenników PSL, PiS oraz Samoobrony. Przeciwnego zdania są najczęściej potencjalni wyborcy LPR.

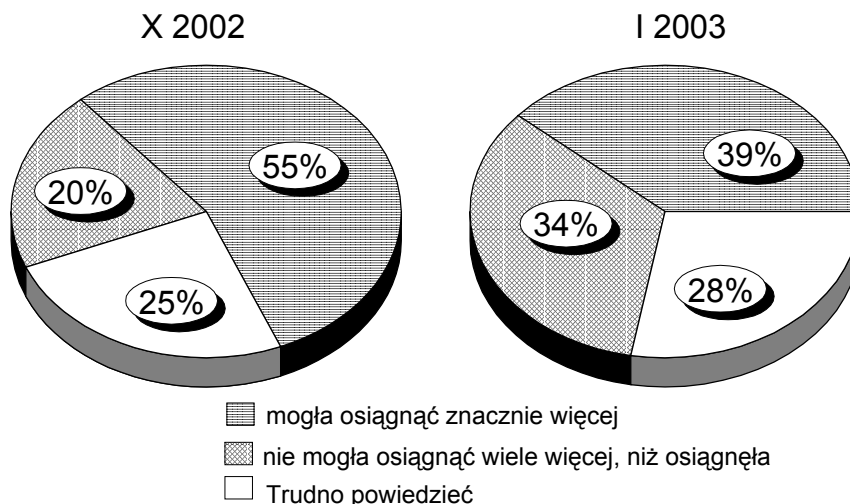
Tabela 2

Potencjalne elektoraty partyjne	Czy, Pana(i) zdaniem, wynik negocjacji można uznać za sukces czy też za porażkę polskich negocjatorów?		
	Raczej za sukces	Raczej za porażkę	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	74	9	17
PO RP	70	14	16
PiS	45	18	37
PSL	43	12	45
Samoobrona	34	25	41
LPR	21	48	31

Uznanie wyników negocjacji za sukces nie dziwi, jeśli weźmiemy pod uwagę, że opinie o całłościowych efektach rokowań z Unią są zdecydowanie lepsze niż oceny negocjacji formułowane jeszcze w trakcie ich trwania, w październiku ubiegłego roku. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy wzrosła liczba osób oceniających, że interesy Polski zostały w negocjacjach dobrze zabezpieczone (z 10% w październiku do 25% obecnie), natomiast zdecydowanie zmniejszyła się liczba osób będących przeciwnego zdania (z 64% do 36%). Jednocześnie zmaląła popularność opinii, że Polska mogła w negocjacjach uzyskać znacznie więcej, niż osiągnęła (w październiku sądziło tak 55%, obecnie 39%), i umocniło się przekonanie, że nie mogliśmy uzyskać wiele więcej, niż faktycznie uzyskaliśmy (w październiku opinię taką wyrażało 20% badanych, obecnie 34%).

RYS. 6. CZY, PANA(I) ZDANIEM, W NEGOCJACJACH Z UNIĄ POLSKA:

Mimo iż finał negocjacji zdecydowanie poprawił ocenę warunków, na jakich Polska ma przystąpić do Unii Europejskiej, nadal mniejszość stanowią badani sądzący, że interesy naszego kraju zostały dobrze zabezpieczone i że zrobiono wszystko, co było możliwe, aby w rokowaniach uzyskać dobry rezultat. Warto zwrócić uwagę, że od października zwiększyła się grupa osób, które nie potrafią jednoznacznie ocenić efektów rokowań, szczególnie tego, czy w wystarczającym stopniu zadbano o interes Polski.

Opinie w tej kwestii różnicuje przede wszystkim stosunek do integracji. Wśród jej zwolenników przeważają opinie, że interesy Polski zostały w negocjacjach dobrze zabezpieczone (sądzi tak 39% z nich) oraz że nie mogliśmy uzyskać wiele więcej (44%). Przeciwnicy akcesji są natomiast w większości przekonani, że nie zadbano w wystarczającym stopniu o interesy Polski (67%) oraz że można było osiągnąć znacznie więcej (57%).

Oceny negocjacji mają wymiar polityczny. Wśród osób identyfikujących się z lewicą oraz badanych określających się jako zwolennicy rządu przeważają (choć nie bezwzględnie) opinie, że interesy Polski zostały dobrze zabezpieczone, a efekty rokowań są na miarę naszych możliwości. Oba te poglądy kwestionuje przeważająca część ankietowanych o orientacji

prawicowej i centrowej oraz przeciwnicy rządu, a także osoby deklarujące wobec niego obojętność. Najsilniej zróżnicowanie opinii o negocjacjach ujawnia się w elektoratach partyjnych. Najlepiej oceniają je sympatycy SLD i PO, zdecydowanie najgorzej - LPR.

Tabela 3

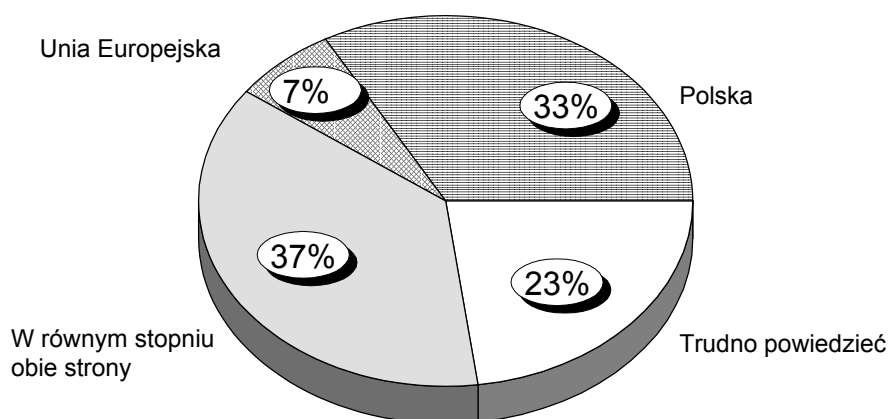
Potencjalne elektoraty partyjne	Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach z Unią		
	interesy Polski zostały dobrze zabezpieczone	interesy Polski nie zostały dobrze zabezpieczone	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	50	20	30
PO RP	46	25	29
PiS	30	40	30
Samoobrona	19	40	41
PSL	15	46	39
LPR	18	66	17

Tabela 4

Potencjalne elektoraty partyjne	Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach z Unią Polska:		
	mogła osiągnąć znacznie więcej	nie mogła osiągnąć wiele więcej, niż osiągnęła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	32	51	17
PSL	33	42	24
PO RP	35	48	17
Samoobrona	43	33	24
PiS	46	45	9
LPR	60	18	22

Podzielone są zdania co do tego, kto poczynił większe ustępstwa w negocjacjach: Polska czy Unia Europejska. Najczęstsza jest opinia, że na kompromis poszły w równym stopniu obie strony (37%). Wśród pozostałych osób przeważa pogląd (33%), że to przede wszystkim Polska zrezygnowała z części żądań.

RYS. 7. KTO, PANA(I) ZDANIEM, POSZEDŁ NA WIĘKSZE USTĘPSTWA W NEGOCJACJACH?

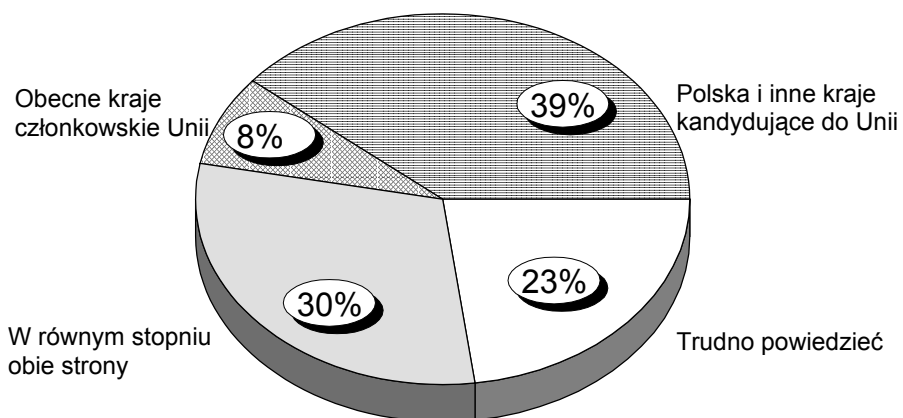
OCENA WARUNKÓW INTEGRACJI DLA FINANSÓW PAŃSTWA I ROLNICTWA

Do najważniejszych celów, jakie polscy negocjatorzy stawiali sobie przed szczytem w Kopenhadze, należały: uzyskanie korzystnych finansowych warunków członkostwa oraz zapewnienie polskim rolnikom po wejściu do UE możliwości jak najlepszego konkurowania z rolnikami krajów unijnych. W opinii społecznej cele te raczej nie zostały osiągnięte.

Zdaniem niemal dwóch piątych ankietowanych (39%), planowane rozszerzenie Unii Europejskiej będzie się odbywać na koszt Polski i innych krajów kandydujących. Pozostałe osoby sądzą z reguły (30%), że finansowe koszty zjednoczenia poniosą w równym stopniu obie strony. Tylko 8% badanych uważa, że rozszerzenie sfinansują obecne kraje członkowskie Unii.

CBOS

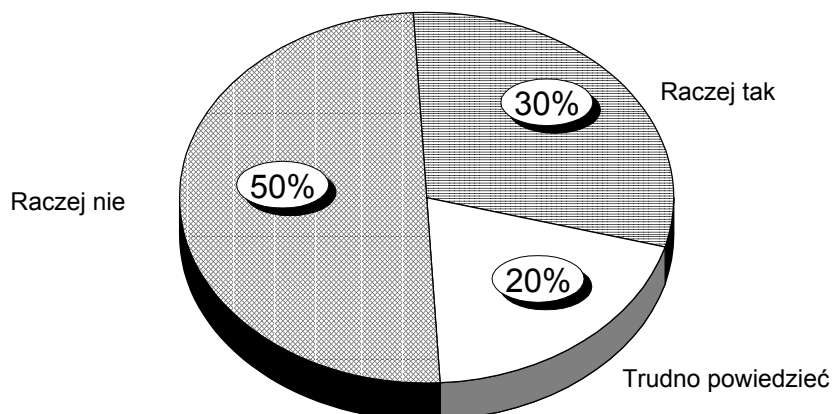
RYS. 8. KTO W GŁÓWNEJ MIERZE, PANA(I) ZDANIEM, BĘDZIE PONOSIĆ FINANSOWE KOSZTY ROZSZERZENIA UNII EUROPEJSKIEJ?

Wątpliwości budzi również kwestia możliwości sprostania przez polskich rolników konkurencji rolników z obecnych krajów unijnych. Połowa Polaków uważa, że wynik negocjacji nie daje podstaw do optymizmu w tej sprawie, a tylko mniej niż jedna trzecia jest odmiennego zdania.

CBOS

RYS. 9. CZY, PANA(I) ZDANIEM, BIORĄC POD UWAGĘ WYNIK NEGOCJACJI, ROLNICY POLSCY BĘDĄ MIELI SZANSE KONKUROWANIA NA RYNKU Z ROLNIKAMI Z UNII EUROPEJSKIEJ CZY TEŻ NIE?

Opinie w obu kwestiach, podobnie jak całościowe oceny negocjacji, wiążą się przede wszystkim ze stosunkiem do integracji. Zdecydowana większość przeciwników członkostwa Polski w Unii Europejskiej uważa, że to w głównej mierze nasz kraj i inne kraje kandydujące będą ponosić finansowe skutki integracji (74%), a polscy rolnicy nie będą mieli szans konkurowania z farmerami unijnymi (82%). Zwolennicy akcesji są większymi optymistami w obu sprawach, choć znaczna część z nich podziela obawy przeciwników integracji - prawie co trzeci (30%) uważa, że rozszerzenie Unii sfinansuje Polska i inne kraje kandydujące, a dwie piąte sądzi, że polskim rolnikom nie stworzono odpowiednich warunków konkurowania z rolnikami unijnymi.

Przekonanie, że rozszerzenie Unii dokona się przede wszystkim na koszt jej nowych członków, przeważa w większości grup społeczno-demograficznych (poza mieszkańcami największych miast, osobami o wyższym statusie społeczno-materialnym, badanymi o orientacji lewicowej), a opinia, że rolnicy nie będą mieli szans sprostać unijnej konkurencji, niemal we wszystkich grupach. Do osób najbardziej pesymistycznie zapatrujących się na obie kwestie należą rolnicy.

Zróznicowanie opinii o warunkach integracji najpełniej ujawnia się w różnicach ocen elektoratów partyjnych. Największymi optymistami co do finansowych skutków integracji i jej następstw dla rolników są sympatycy SLD i PO. Ustalenia dotyczące obu kwestii najbardziej niepokoją potencjalnych wyborców LPR oraz Samoobrony.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty partyjne	Kto w głównej mierze, Pana(i) zdaniem, będzie ponosić finansowe koszty rozszerzenia Unii Europejskiej?			
	Polska i inne kraje kandydujące do Unii	Obecne kraje członkowskie Unii	W równym stopniu obie strony	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD	23	13	53	11
PO RP	23	17	47	13
PSL	33	11	43	13
PiS	54	10	21	14
Samoobrona	62	7	19	12
LPR	64	4	19	13

Tabela 6

Potencjalne elektoraty partyjne	Czy, Pana(i) zdaniem, biorąc pod uwagę wynik negocjacji, rolnicy polscy będą mieli szanse konkurencyjne na rynku z rolnikami z Unii Europejskiej czy też nie?		
	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO RP	55	36	9
SLD	42	42	16
PiS	42	48	10
PSL	34	47	19
Samobrona	22	66	12
LPR	11	71	17

★

★

★

Polacy dostrzegają, że w Kopenhadze wynegocjowaliśmy znacząco więcej, niż Unia nam uprzednio proponowała. W tym sensie wynik rokowań można uznać za sukces polskich negocjatorów. Poczucie, że w negocjacjach osiągnęliśmy sukces, może być jednak krótkotrwałe, nadal bowiem - w opinii społecznej - nie można uznać za satysfakcjonujące warunków, na jakich mamy wejść do Unii. Tylko co czwarty Polak uważa, że interesy Polski zostały w negocjacjach dobrze zabezpieczone. Duża część społeczeństwa obawia się, że przystąpienie do Unii Europejskiej będziemy musieli sami sfinansować. Pomimo starań o zapewnienie rolnikom jak najlepszych warunków integracji utrzymuje się przekonanie, że polskie rolnictwo nie będzie miało szans na sprostanie unijnej konkurencji.

Postrzeganie rezultatów negocjacji jest w dużym stopniu zależne od orientacji politycznej badanych, a ocena warunków integracji jest oparta na zaufaniu do tej części elit politycznych, z którymi się identyfikujemy.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy interesował(a) się Pan(i) szczytem Unii Europejskiej w Kopenhadze, na którym nastąpiło zakończenie negocjacji Polski z tą organizacją?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	57	41	1	1022
Płeć				
Mężczyźni	66	33	1	489
Kobiety	50	49	1	533
Wiek				
18-24 lat	48	51	1	158
25-34	50	49	1	185
35-44	60	40	0	192
45-54	70	29	1	211
55-64	72	28	0	102
65 lat i więcej	48	48	4	175
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	49	2	373
Miasto do 20 tys.	53	46	1	127
20-100 tys.	60	39	1	208
101-500 tys.	66	32	1	190
501 tys. i więcej mieszk.	69	31	1	124
Wykształcenie				
Podstawowe	41	55	4	259
Zasadnicze zawodowe	52	47	1	306
Średnie	66	33	0	345
Wyższe	83	17	0	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	22	0	64
Prac.umysł.hiż.szczębla	74	26	0	94
Pracownicy fiz.-umysł.	51	49	1	95
Robotnicy wykwalifikowani	54	46	0	89
Robotnicy niewykwalifik.	45	55	0	47
Rolnicy	70	28	2	54
Pracujący na własny rach.	80	20	0	38
Bierni zawodowo				
Renciści	48	49	3	102
Emeryci	53	44	3	182
Uczniowie i studenci	65	33	2	74
Bezrobotni	48	50	1	143
Gospodynie domowe i inni	45	55	0	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	68	32	0	160
społce właścicieli	59	41	0	82
prywatnych i państwa	62	37	0	193
sekt. pryw. poza rolnict.	70	28	2	60
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	46	52	2	131
300-399	36	62	2	98
400-599	59	40	1	187
600-800	62	38	1	158
Powyżej 800 zł	77	21	1	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	48	50	1	315
Średnie	60	39	1	462
Dobre	65	33	2	245
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	62	35	3	53
Raz w tygodniu	55	44	1	544
1-2 razy w miesiącu	53	46	1	148
Kilka razy w roku	70	30	0	179
W ogóle nie uczestniczy	54	43	3	95
Poglądy polityczne				
Lewica	64	36	0	243
Centrum	60	39	0	272
Prawica	73	27	1	256
Trudno powiedzieć	33	63	4	251

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, wynik negocjacji można uznać za sukces czy też za porażkę polskich negocjatorów?

	(%)			
	Raczej za sukces	Raczej za porażkę	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	17	37	1025
Płeć				
Mężczyźni	47	22	31	489
Kobiety	46	12	42	536
Wiek				
18-24 lat	45	15	40	158
25-34	53	13	34	185
35-44	48	18	33	192
45-54	48	25	28	211
55-64	53	14	33	102
65 lat i więcej	32	13	55	177
Miejsce zamieszkania				
Wies	40	17	43	376
Miasto do 20 tys.	45	17	38	127
20-100 tys.	50	14	36	208
101-500 tys.	54	18	28	191
501 tys. i więcej mieszk.	47	20	33	124
Wykształcenie				
Podstawowe	31	14	54	262
Zasadnicze zawodowe	45	18	37	306
Średnie	52	19	29	345
Wyższe	66	13	21	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	22	23	64
Prac. umysł. niż. szczebla	57	19	24	94
Pracownicy fiz.-umysł.	51	13	36	95
Robotnicy wykwalifikowani	46	23	31	89
Robotnicy niewykwalifik.	38	22	40	47
Rolnicy	42	25	33	54
Pracujący na własny rach.	44	16	40	38
Bierni zawodowo				
Renciści	47	12	41	105
Emeryci	34	15	51	182
Uczniowie i studenci	61	19	20	74
Bezrobotni	44	15	40	143
Gospodynie domowe i inni	45	4	52	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	49	21	30	160
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	54	21	25	82
sekt. pryw. poza rolnict.	49	17	34	193
prywatnym gosp. rolnym	39	30	31	60
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	39	9	52	132
300-399	37	16	47	100
400-599	53	16	31	187
600-800	42	22	37	158
Powżej 800 zł	63	20	18	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	37	20	43	315
Średnie	46	17	37	465
Dobre	58	13	29	245
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	40	19	41	53
Raz w tygodniu	44	18	38	544
1-2 razy w miesiącu	42	17	41	148
Kilka razy w roku	57	15	28	179
W ogóle nie uczestniczy	45	15	41	98
Poglądy polityczne				
Lewica	64	15	21	243
Centrum	51	12	37	274
Prawica	44	28	28	256
Trudno powiedzieć	26	13	61	251

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach z Unią:
1 - interesy Polski zostały dobrze zabezpieczone; 2 - interesy
Polski nie zostały dobrze zabezpieczone

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	36	39	1022
Płeć				
Meżczyźni	28	40	32	489
Kobiety	23	32	45	533
Wiek				
18-24 lat	31	27	42	155
25-34	23	40	37	185
35-44	26	41	33	192
45-54	26	44	30	211
55-64	31	36	34	102
65 lat i więcej	17	25	58	177
Miejsce zamieszkania				
Wies	18	37	45	373
Miasto do 20 tys.	22	33	45	127
20-100 tys.	31	36	34	208
101-500 tys.	32	34	33	191
501 tys. i więcej mieszk.	31	38	31	124
Wykształcenie				
Podstawowe	15	28	57	262
Zasadnicze zawodowe	25	40	35	306
Średnie	29	38	33	342
Wyższe	40	35	25	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	31	37	32	64
Prac.umysł.hiz.szczebła	32	41	28	94
Pracownicy fiz.-umysł.	22	43	35	91
Robotnicy wykwalifikowani	25	43	32	89
Robotnicy niewykwalifik.	31	35	34	47
Rolnicy	8	60	32	54
Pracujący na własny rach.	30	35	34	38
Bierni zawodowo				
Renciści	21	24	54	105
Emeryci	22	29	50	182
Uczniowie i studenci	37	32	31	74
Bezrobotni	23	36	41	143
Gospodynie domowe i inni	31	30	39	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	23	43	33	160
społce właścicieli	34	41	25	82
prywatnych i państwa	31	39	30	190
sekt. pryw. poza rolnict.	8	59	33	60
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	20	34	46	132
300-399	11	43	46	100
400-599	30	34	36	187
600-800	26	42	33	158
Powżej 800 zł	42	32	27	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	16	39	45	315
Średnie	26	38	36	465
Dobre	36	27	36	242
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	20	31	48	53
Raz w tygodniu	20	41	40	544
1-2 razy w miesiącu	29	29	42	148
Kilka razy w roku	38	29	33	179
W ogóle nie uczestniczy	31	35	34	98
Poglądy polityczne				
Lewica	40	32	28	243
Centrum	24	42	34	271
Prawica	27	43	31	256
Trudno powiedzieć	11	25	63	251

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w negocjacjach z Unią Polska:
1 - mogła osiągnąć znacznie więcej; 2 - nie mogła osiągnąć
wiele więcej, niż osiągnęła

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	34	28	1025
Płeć				
Mężczyźni	45	37	18	489
Kobiety	33	31	36	536
Wiek				
18-24 lat	45	29	26	158
25-34	42	34	24	185
35-44	39	40	21	192
45-54	47	34	19	211
55-64	33	35	32	102
65 lat i więcej	23	29	48	177
Miejsce zamieszkania				
Wies	37	29	34	376
Miasto do 20 tys.	43	31	25	127
20-100 tys.	44	34	22	208
101-500 tys.	36	41	24	191
501 tys. i więcej mieszk.	35	40	25	124
Wykształcenie				
Podstawowe	30	22	48	262
Zasadnicze zawodowe	41	35	23	306
Średnie	44	37	19	345
Wyższe	35	47	18	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	40	42	18	64
Prac. umysł. niż. szczebla	49	35	16	94
Pracownicy fiz.-umysł.	46	39	15	95
Robotnicy wykwalifikowani	46	37	17	89
Robotnicy niewykwalifik.	57	19	23	47
Rolnicy	49	31	20	54
Pracujący na własny rach.	35	42	22	38
Bierni zawodowo				
Renciści	28	36	37	105
Emeryci	26	30	44	182
Uczniowie i studenci	45	32	23	74
Bezrobotni	36	31	33	143
Gospodynie domowe i inni	28	38	34	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	50	31	19	160
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	46	38	16	82
sekt. pryw. poza rolnict.	41	41	18	193
prywatnym gosp. rolnym	49	32	19	60
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	29	33	38	132
300-399	51	25	24	100
400-599	48	29	23	187
600-800	33	42	25	158
Powyezj 800 zł	37	45	18	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	38	27	35	315
Średnie	43	32	24	465
Dobre	31	45	24	245
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	36	25	39	53
Raz w tygodniu	39	32	29	544
1-2 razy w miesiącu	45	30	25	148
Kilka razy w roku	35	40	25	179
W ogóle nie uczestniczy	33	43	24	98
Poglądy polityczne				
Lewica	39	46	14	243
Centrum	43	34	24	274
Prawica	48	33	19	256
Trudno powiedzieć	24	23	53	251

Tabela 5. Kto, Pana(i) zdaniem, poszedł na większe ustępstwa w negocjacjach?
1 - Polska; 2 - Unia; 3 - W równym stopniu obie strony

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	7	37	23	1025
Płeć					
Mężczyźni	40	8	39	14	489
Kobiety	27	7	35	31	536
Wiek					
18-24 lat	36	9	36	19	158
25-34	34	9	33	24	185
35-44	36	4	41	19	192
45-54	39	6	36	19	211
55-64	29	10	46	14	102
65 lat i więcej	21	5	33	42	177
Miejsce zamieszkania					
Wieś	32	7	32	29	376
Miasto do 20 tys.	33	6	33	28	127
20-100 tys.	33	8	42	17	208
101-500 tys.	33	8	38	20	191
501 tys. i więcej mieszk.	36	4	45	15	124
Wykształcenie					
Podstawowe	27	6	29	38	262
Zasadnicze zawodowe	33	8	38	21	306
Średnie	36	8	40	17	345
Wyższe	38	7	43	12	112
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	47	5	33	16	64
Prac. umysł. niż. szczebla	41	8	42	9	94
Pracownicy fiz. - umysł.	33	10	39	18	95
Robotnicy wykwalifikowani	41	5	33	21	89
Robotnicy niewykwalifik.	33	4	48	15	47
Rolnicy	44	6	33	17	54
Pracujący na własny rach.	39	0	50	11	38
Bierni zawodowo					
Renciści	19	13	32	36	105
Emeryci	24	6	36	34	182
Uczniowie i studenci	40	10	37	12	74
Bezrobotni	28	6	36	30	143
Gospodynie domowe i inni	31	2	33	34	35
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	40	4	40	15	160
społce właścicieli					
prywatnych i państwa	39	8	39	14	82
sekt. prywat. poza rolnict.	40	7	38	16	193
prywatnym gosp. rolnym	45	6	33	17	60
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	25	9	33	33	132
300-399	38	10	27	25	100
400-599	38	9	36	17	187
600-800	33	8	38	21	158
Powyżej 800 zł	28	10	51	11	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	35	8	28	29	315
Średnie	32	5	41	22	465
Dobre	33	9	40	18	245
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	37	5	28	30	53
Raz w tygodniu	34	7	34	25	544
1-2 razy w miesiącu	39	9	31	22	148
Kilka razy w roku	28	5	51	16	179
W ogóle nie uczestniczy	27	9	37	26	98
Poglądy polityczne					
Lewica	31	12	47	10	243
Centrum	33	9	39	19	274
Prawica	42	5	37	16	256
Trudno powiedzieć	25	2	25	48	251

Tabela 6. Kto w głównej mierze, Pana(i) zdaniem, będzie ponosić finansowe koszty rozszerzenia Unii Europejskiej? 1 - Polska i inne kraje kandydujące do Unii; 2 - Obecne kraje członkowskie Unii; 3 - W równym stopniu obie strony

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	8	30	23	1025
Płeć					
Meżczyźni	42	10	32	15	489
Kobiety	35	7	28	30	536
Wiek					
18-24 lat	40	7	33	20	158
25-34	39	12	27	22	185
35-44	39	11	29	21	192
45-54	49	5	34	11	211
55-64	33	12	30	25	102
65 lat i więcej	29	3	27	41	177
Miejsce zamieszkania					
Wies	46	6	22	26	376
Miasto do 20 tys.	28	10	30	31	127
20-100 tys.	38	6	37	19	208
101-500 tys.	37	13	30	20	191
501 tys. i więcej mieszk.	31	10	43	17	124
Wykształcenie					
Podstawowe	39	4	22	35	262
Zasadnicze zawodowe	36	8	31	25	306
Średnie	42	11	32	15	345
Wyższe	37	8	42	14	112
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	37	9	39	14	64
Prac. umysł. niż. szczebla	37	13	40	10	94
Pracownicy fiz. - umysł.	40	14	24	21	95
Robotnicy wykwalifikowani	51	6	27	15	89
Robotnicy niewykwalifik.	34	10	28	29	47
Rolnicy	58	6	23	14	54
Pracujący na własny rach.	49	6	31	14	38
Bierni zawodowo					
Renciści	24	5	35	36	105
Emeryci	33	5	28	33	182
Uczniowie i studenci	45	9	36	11	74
Bezrobotni	37	9	28	26	143
Gospodynie domowe i inni	37	10	21	32	35
Pracuje w:					
inst. państw. publicznej	37	9	33	20	160
społce właścicieli					
prywatnych i państwa	37	19	31	13	82
sekt. prywat. poza rolnict.	48	8	29	15	193
prywatnym gosp. rolnym	57	6	24	13	60
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	35	11	24	31	132
300-399	47	8	21	24	100
400-599	43	11	28	18	187
600-800	40	11	32	17	158
Powyżej 800 zł	30	6	46	18	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	42	8	22	27	315
Średnie	39	7	32	22	465
Dobre	33	11	37	19	245
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	43	0	34	23	53
Raz w tygodniu	41	8	26	25	544
1-2 razy w miesiącu	40	8	28	24	148
Kilka razy w roku	34	11	40	15	179
W ogóle nie uczestniczy	29	11	36	25	98
Poglądy polityczne					
Lewica	33	13	40	14	243
Centrum	39	7	34	20	274
Prawica	49	12	27	13	256
Trudno powiedzieć	34	2	20	44	251

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, biorąc po uwagę wynik negocjacji, rolnicy polscy będą mieli szansę konkurencyjności na rynku z rolnikami z Unii Europejskiej czy też nie?

	(%)			
	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	50	20	1025
Płeć				
Mężczyźni	32	55	14	489
Kobiety	29	45	26	536
Wiek				
18-24 lat	45	41	14	158
25-34	26	51	23	185
35-44	28	54	18	192
45-54	28	58	14	211
55-64	31	53	16	102
65 lat i więcej	27	40	34	177
Miejsce zamieszkania				
Wies	25	57	18	376
Miasto do 20 tys.	26	50	25	127
20-100 tys.	31	46	22	208
101-500 tys.	41	37	21	191
501 tys. i więcej mieszk.	34	51	15	124
Wykształcenie				
Podstawowe	19	49	32	262
Zasadnicze zawodowe	29	52	18	306
Średnie	37	48	15	345
Wyższe	39	48	13	112
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	58	12	64
Prac. umysł. i fiz. szczebla	38	51	11	94
Pracownicy fiz. i umysł.	37	48	15	95
Robotnicy wykwalifikowani	21	55	25	89
Robotnicy niewykwalifik.	38	49	13	47
Rolnicy	8	84	8	54
Pracujący na własny rach.	26	61	13	38
Bierni zawodowo				
Renciści	29	43	28	105
Emeryci	30	43	27	182
Uczniowie i studenci	48	34	18	74
Bezrobotni	25	53	22	143
Gospodynie domowe i inni	33	30	36	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	55	13	160
społec. właścicieli	31	53	15	82
prywatnych i państwa	33	50	17	193
sekt. prywat. poza rolnict.	7	85	8	60
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	25	54	20	132
300-399	29	54	17	100
400-599	35	49	16	187
600-800	28	55	17	158
Powyżej 800 zł	41	44	15	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	23	55	22	315
Średnie	29	53	18	465
Dobre	43	37	21	245
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	49	22	53
Raz w tygodniu	28	52	20	544
1-2 razy w miesiącu	32	47	21	148
Kilka razy w roku	34	48	18	179
W ogóle nie uczestniczy	35	44	21	98
Poglądy polityczne				
Lewica	40	47	13	243
Centrum	30	51	19	274
Prawica	32	55	13	256
Trudno powiedzieć	20	45	36	251